

Сценарій Андріївських вечорниць

У небо, калита, у небо

Голос за сценою: Вас вітає фольклорний колектив Лебединської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 5. До вашої уваги – фольклорне свято «У небо, калита, у небо»

Ведуча: Уявімо собі українське село минулого століття погожого зимового вечора. Лежать високі сніги, визвідилося чисте небо, нечутно підносяться над коминами сиві думки. То тут, то там загоряються і гаснуть вогники в приземкуватих селянських мазанках. Тихо поскрипує старе дерево, чи ліниво перегавкуються собаки. Та ось чути веселий дівочий сміх, гучні голоси парубків – то молодь збирається на вечорниці.

Ведучий: День святого Андрія Первозданного припадає 13 грудня. Увечері на Андрія сходилися разом: хлопці та дівчата. Збиралися у просторій хаті, щоб було де розбігтися для кусання калити. З цього кусання і починається Андріївський вечір.

Ведуча: Калита – це великий корж із білого борошна. Печуть калиту дівчата – всі разом, скільки б їх не було, хоч десять, хоч двадцять.

Відкривається завіса. Сцену оформлено, як світлицю української хати. Вікно вишиваними фіранками; біля вікна – стіл, застелений і вишитою скатертиною, на столі макітра, свічник, хліб, глечик. У правому кутку – піч, біля якої стоїть коцюба, рогачі, лопата. З двох боків сцени – лавки, накриті хідниками, табуретки. Біля печі пораяється господиня в народному одязі, зав'язана хусткою, гутує тісто для вареників. Сцена затемнена, потім поступово освітлюється. Дівчата входять на сцену.

Дівчата разом: Слава Ісусу Христу!!!

Господиня: Навіки слава! Як добре, що ви прийшли, бо я вже зачекалася на вас. Адже сьогодні Андріївський вечір!

Оксана: Дівчата, а давайте калиту готувати!

Всі: давайте!

Оксана: Сипте борошно, цукор. кладіть мед, яйця, жир. Та не забудьте що кожна з вас повинна взяти участь у приготуванні цього солодкого коржа!

Орися: Ось і тісто готове, а перед тим, як поставити його в піч, оздобимо гарно його. Для цього візьмемо вишні, ізюму, щоб красивій був корж.

Оксана: Ось тепер можна і в піч ставити. А поки тісто запікається, ми пісню заспіваємо.

Пісня «Чом я не хазяйка»

Господиня: Осьб і калита готова!

Оксана: Яка ж вона гарна!

Анничка і Наталка: А ще принесли і квача з сажею!

Разом: А де ж ми калиту причепимо?

Господиня: А ось до цієї палиці. Допоможіть мені, дівчата (прив'язують калиту).

« У небо. калита, у небо»

У небо, калита, у небо
А ти, сонечко, підіймись :
Ми калиту чіпляємо,
На місяць поглядаємо,
Свою долю й радість сакликаємо.

Господиня: Дивлюся я на вас, дівчата ,і згадую, як розповідала моя бабуся і матінка, що коли вони були молодими, так само так само збиралися на вечорниці і обов'язково співали, бо без пісні нема діла. Пісня, як душа народу, завжди з ним – і в горі, і в радості. Дівчата, а де ж ваші хлопці? Може, вони не прийдуть ?

Марійка: Як не прийдуть! Прийдуть обов'язково!

Анничка: Прийдуть! Куди ж вони подінуться! А ми їх пригощати будемо. Дивіться, дивіться, скільки пиріжків напекли: і з маком, і з сиром, і з квасолею, і з капустою...На будь – який смак!

За дверима чути стукіт!

Леся: Ой, там щось грюкнуло!

Орися: То хлопці напевно...Дівчата! Готуймося! Зараз хлопці зайдуть. будемо їх сажею мастити!

Чути новий гуркіт за дверима. Дівчата вирішують подивитися , що це. Відчиняють двері

Оксана: То ж Тарас! Ах ти , негіднику! Хотів двері підперти, щоб не відчинялися і прив'язати вінки до стріхи!

Наталка: Невже хотів нам шкоди наробити?

Марійка: Ну, то зараз покараємо тебе! Вкинемо тебе, приміром, у воду або сажею вимастимо.

Тарас: та відпустіть мене, дівчата!

Анничка: Ні, не відпустимо! Хіба що відгадаєш наші загадки...Тато високий, мама широка, син зрячий, невістка сліпа. Що це ?

Тарас: Небо, земля, день, ніч.

Дівчата: Відгадав!

Леся: А цю загадку відгадаєш? Скатертина біла увесь світ закрила. Що це?

Тарас: Сніг

Дівчата: і цю відгадав!

Орися: А ось цю, не відгадаєш. Мати – гладуха, дочка – краснуха, син – кучерявий.

Тарас: а от і цю відгадаю! Піч, вогонь, дим! Відпустіть мене дівчата!!!

Тарас жалібно співає « Чи я, тату, не доріс...»

Чи я, тату, не доріс ,
чи я , тату, переріс,
Чи не рублена хата,
Чи не люблять дівчата.

Оксана: Як же так? Сьогодні св'ято , ми чекаємо на вас , хлопці, а ти заважаєш нам вечерю готувати.

Тарас: Вибачте дівчата! Я більше не шкодитиму, а як відпустите , веселих хлопців повну хату приведу.

Дівчата: А не обманеш? Правда, приведеш?

Тарас: Йй – богу, привебу.

Дівчата відпускають Тараса. Відчиняються двері і до світлиці заходять парубки, співаючи пісню «Добрий вечір, дівчатонька».

Хлопці: Добрий вечір добрим людям! Чи приймете до гурту, дівчата!

Тарас: А чим тут у вас так смачно пахне? Ой, та це ж калита!

Андрій: А чи сухий корж?

Дівчата: Сухий, сухий!

Василь: А чи смачний?

Дівчата: Смачний, смачний! На меду та яйцях замішаний, ізюмом та вишнями прикрашений!

Андрій: Ну тоді, хлопці і дівчата, почнемо! Хто хоче калиту кусати?

Хлопці (хором): Я хочу!

Тарас: А чи пам'ятаєте ви умови наших змагань? Пан Калитинський повинен розсмішити пана Коцюбинського. Існує правило, що пан Коцюбинський може кусати калиту тільки

тоді, коли витримає всі жарти і не посміхнеться. А якщо ж посміхнеться, то квача із сажею отримає.

Іван: Я – пан Калитинський. А ти хто?

Андрій: А я – пан Коцюбинський (бере коцюбу і “їде”, немов на коні). Пустіть мене до хати я їду калиту кусати.

Іван: А я буду по писку писати!

Андрій: А я вкушу!

Іван: А я впишу!

Андрій: А я все одно вкушу!

Наталка: Ось послухайте, що я вам скажу! Тільки цур не перебивати і «брешеш» не казати. Було це тоді, коли мого батька ще не було на світі, а ми з дідом вдвох на печі жили, та й добре жили, хліб сіяли, та було у нас п’ять курок дійних та сім півнів їжджалих.

(Всі сміються)

Сміється і пан Калитинський, за що дістає квача по тці.

Іван: Я – пан Калитинський! Хто ще хоче бути паном Коцюбинським?

Петро: Я хочу!

Стах: А можна я смішитиму?

Всі: Можна!

Стах: Одного разу дав мені мій дід здоровенний гріш, та й каже: «Піди на ярмарок та купи там кобилу та сокиру». Поїхав я на ярмарок, купив найбільшого оселедця та в’язку бубликів, поснідав гарненько, а далі купив кобилу і сокиру, ув’язав у тороки і поїхав додому. Моя кобила трюх, трюх, а моя сокира цюк, цюк та й відрубала кобилі ногу. А я, бач, хлопець не дурний: зліз з кобили, вирубав що не на єсть вищу вербу та й прив’язав її кобилі замість ноги. Сів собі та й поїхав.

Всі: брешеш!

Стах: Хто? Я брешу? А ось вам, ось!(маже квачем)

Анничка: Дівчата, давайте пригостимо наших хлопців пиріжками. Але спочатку почастуємо Андрія.

Анничка і Леся підходять до Андрія з піснею «З’їж Андрію, пиріжок».

З’їж, Андрію, пиріжок –

Він дуже смачненький.

А у ньому всередині

Мачочок дрібненький.

Андрій кусає пиріжок, а там всередині не мак, а горох!

Андрій: Чи ви, дівки, зроду-віку
Пирогів не їли,
Що ви свої пироги
Горохом начинили.
Нехай вас лихий знає
З цими пирогами.
Ви би краще розкидали
Їх поміж псами.
Всі сміються.

Леся: Ой, вибач, Андрію! Ми не сподівалися, що саме цей тобі попадеться. Ану, візьми ще один.

Орися підносить до гурту горщик, де дівчата заховали щось таємниче. Один з хлопців – Василь – заглядає у той горщик.

Василь: А що тут так смачно пахне?(запускає руку у горщик)

Орися: Еге, Василю, куди лізеш? Ти ще не заслужив, а вже їсти хочеш.

Василь: О, а чим би то я мав заслужити?

Орися: А от, що я для тебе витягну, про те прислів'я, приказку чи загадку, гаразд?

Василь: Гаразд!

Орися дістає з горщика шматочок ковбаси.

Орися: Кажі, Василю, приказку!

Василь: А щоб тобі ця ковбаса та й до носа приросла!
Усі сміються!

Орися: І ти думаєш, що за таку приказку я дам тобі ковбаски?! А от і не дам!

Василь: Зачекай! Я ще інші знаю! І сало потало, і ковбасам лихо стало! Або: що, якби ковбасі – крила! Кращої птиці не було б!

(сміх)

Орися: От тепер – заслужив! (віддає). А ми заспіваємо веселої!

«Розпрягайте хлопці коней»

Стах: Прошу вас, пане Коцюбинський та пане Калитинський! Отож, я продовжую! (побрехеньки про кума). А чому це ви, пане Коцюбинський, не смієтеся? Он як усі регочуть!

(Коцюбинський не стримується, сміється, дістає квачем по обличчю)

Оксана: Ось бачите, хлопці та дівчата, який гарний у нас пан Калитинський, нікому калита не дісталася! А давайте всі спробуємо калиту вкусити!

(всі по черзі пробують вкусити калиту)

«У небо, калита, у небо»